SJÖFARTSMUSEET AKVARIET
Min flykt över havet

TILLFÄLLIG UTSTÄLLNING

BUDGET
1 000 000 kronor

KONTAKTUPPGIFTER TILL UTSTÄLLNINGSANSVARIG
Helena Joelsson Ekström, enhetschef Utställningar & Akvariet
Helena.joelsson.ekstrom@kultur.goteborg.se

BERÄTTELSE

Min flykt över havet är en utställning med fokus på personliga berättelser från människor som flytt till Sverige över olika hav, från andra världskriget till idag. Utställningen presenterar 14 personer med egen erfarenhet av flykt: judar som flytt över Öresund, finska krigsbarn, balter och kurder som flytt över Östersjön, vietnameser som flytt över Sydkinesiska havet samt syrier och etritreaner som flytt över Medelhavet. I utställningen finns också två vittnesmål från personer från Sjöräddningssällskapet respektive Kustbevakningen, vilka deltagit i räddningsaktioner på Medelhavet.
De personliga berättelserna i utställningen sätts också i ett större sammanhang genom texter och bilder som kopplar till historiska händelseförlopp.

METOD

Vi valde att rikta in oss på vuxna personer med uppehållstillstånd och tog sedan kontakt med en rad organisationer och föreningar för att hitta våra intervjupersoner. Intervjuerna filmades med öppna frågor, där personerna själva fick berätta utan någon form av regi eller förberedelser. Vi ville inte styra berättelserna utan berättelsen skulle komma spontant. Det längre råmaterialet klipptes ner till kortare versioner om 10-15 minuter per intervju. Ett av de viktigaste momenten i utställningsarbetet var att intervjupersonerna skulle känna igen sin egen berättelse och alla de intervjuade fick därför se och godkänna sin egen film.

GESTALTNING

Vi ville skapa en utställning, där de personliga berättelserna står i centrum. Rummet ska visa respekt för de människor som valt att dela med sig av sina egna erfarenheter och samtidigt koppla till havet som plats. Besökarna ska uppleva att det är människor i rummet och höra ett svagt sorl av flera röster.

Utställningsytan består av två rum. I det större rummet valde vi att skapa rumslighet genom fem moduler med intervjufilmer. Modulerna erbjuder besökarna att träda in i ett omslutet rum för en intimare känsla. När besökare rör sig i rummet ser de i alla vinklar minst tre intervjupersoner, vilket adderar till upplevelsen av det personliga och mänskliga. Det finns ingen början eller slut utan besökare kan röra sig som de vill. Genom färg och materialval ville vi skapa associationer till havet och förflyttning. Materialen har både ett praktiskt och ett gestaltande associativt ursprung.
Det finns ytterligare två installationer i utställningen med rörlig bild. Den ena visar bilder och korta citat om havet som flyktväg, vilket ska introducera besökare till tematiken i utställningen. Den andra installationen projiceras på en stor världskarta i relief. Temat är de stora sammanhangen, flyktvägar och andra fakta.

PUBLIKVÄNLIGHET

Intervjufilmerna är textade på engelska och svenska. Texter i filmerna läses upp av en berättarröst för att öka tillgängligheten. Intervjufilmerna i sin helhet är transkriberade och finns till utlån i text- och punkskrift. Det finns en syntolkad guidning att tillgå. Tillgänglighetsarbetet gällande rumsligheten genomfördes på ett tidigt stadium. Workshops och tester utfördes med personer med olika behov, där flera personer testade flöden, avstånd, moduler, sittplatser, m m.

Målgruppen för utställningen är en historie- och samhällsintresserad vuxen publik, men i det pedagogiska uppdraget är fokusmålgruppen årskurs 9 samt gymnasieskolan. Utställningens teman kopplar till läroplanerna i historia och samhällskunskap. Lektionerna är framtagna i samarbete med skolklasser som testat upplägget och ett handledningsmaterial har arbetats fram.

PROJEKTGRUPP SJÖFARTSMUSEET AKVARIET

Jessica Rågholm – Projektledare och utställningsproducent
Karl Hellervik – Innehållsproducent och pedagog
Maria Lindahl – Programproducent och tillgänglighetsansvarig
Cilla Ingvarsson – Samlingsansvarig i projektet
Jonathan Jarl – Teknisk producent och AV-tekniker
Mattias Hagberg – Textförfattare
Mattias Åkeson – Formgivare
Pernilla Elmtén – Grafisk formgivare
Tommy Pettersson – Byggansvarig
Eva Rosengren – Kommunikatör
Mikael Lammgård – Fotograf/filmare
Ninna Boberg – Berättarröst

SAMARBETEN

Estniska Huset Göteborg, Göteborgsföreningen Finska krigsbarn, Hulebäcksgymnasiet, Integrationscentrum Göteborgs Stad, Judiska Församlingen Göteborg, Kustbevakningen, Sjöräddningssällskapet, Sverige för UNHCR